

ПОЗИТИВНИЙ ДОСВІД ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ ЕСТОНІЇ

Боровик А. В.

*кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри кримінально-правових
та адміністративно-правових дисциплін
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука*

Огієвич О. О.

*студентка 3 курсу
юридичного факультету
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука
м. Рівне, Україна*

Позитивним досвідом, корисним для використання в діяльності поліції є досвід поліцейської діяльності у Естонській Республіці, тому у подальшому, розглянемо обмеження діяльності правоохоронних органів цієї країни. Так, поліцейські сили в зазначеній країні представляє Департамент поліції та прикордонної охорони, який входить до складу Міністерства внутрішніх справ.

Досліджуючи адміністративно-правовий статус органів поліції Естонії, Х.В. Солнцева зазначає, що естонська поліція як і поліція більшості європейських країн, має чітко визначені законом повноваження, за необхідності, на застосування силових методів впливу, тимчасове обмеження прав та свобод громадян, на використання у своїй діяльності спеціальних засобів та озброєння, у тому числі вогнепальної зброї (статті 14–15 Закону Естонії «Про поліцію»). Аналізуючи адміністративно-правовий статус поліції Естонської Республіки та досвід реформування загальної системи Міністерства внутрішніх справ, автор доходить висновку, що саме чітке впровадження дій працівників поліції, деталізовані на рівні закону, обов'язки, повноваження та відповідальність дають позитивні результати за найкоротші строки. Безумовно, досвід Естонії заслуговує на увагу і може бути використаний для вдосконалення діяльності та подальшого розвитку правоохоронної системи України взагалі та Національної поліції України зокрема [1].

У свою чергу, І. Л. Неврозов визначає, що до обмежень діяльності правоохоронних органів у Естонській Республіці можна віднести чітко визначені обмеження у застосуванні фізичної сили та зброї (п.1. ст.14² Закону «Про поліцію»: «чиновник поліції, для забезпечення виконання

або своєчасного виконання обов'язків щодо з'ясування або усунення небезпеки або щодо запобігання правопорушенню, покладених на нього діючими адміністративними актами, має право застосувати фізичну силу або вдатися до допомоги інших засобів адміністративного примусу, якщо немає іншого неможливості»; п. 2. ст. 14² Закону «Про поліцію»: «чиновник поліції має право для виконання службових завдань застосовувати засоби активного захисту, допоміжні засоби для проведення поліцейських операцій, холодну, пневматичну або газову зброю в наступних випадках:

- 1) при відображенні злочинних посягань;
- 2) при звільненні заручників;
- 3) для забезпечення заборони на перебування;
- 4) при припиненні масових заворушень і групових порушень громадського порядку;
- 5) з метою звільнення захоплених незаконним шляхом земельних ділянок, будівель, приміщень і транспортних засобів», де чітко визначаються умови і перелічуються підстави застосування спеціальних засобів.

Натомість стаття 14³ встановлює чіткий перелік заборон на застосування засобів активного захисту, а стаття 15 надає вичерпний перелік підстав застосування вогнепальної зброї).

Отже, законодавством Естонської Республіки встановлюється обмеження у застосуванні вогнепальної зброї та спеціальних засобів [2].

Література:

1. Солнцева Х. В. Деякі питання адміністративно-правового статусу органів поліції естонської республіки. Режим доступу: URL: <http://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2017/12/Solntseva20.pdf> (дата звернення 19.04.2021).

2. Невзоров І. Л. Порівняльно-правова характеристика обмежень у діяльності поліції за законодавством Франції, Польщі та Естонії. Правоохоронна функція держави: теоретико-методологічні та історико-правові проблеми. Харків, 2019. Режим доступу: URL: <http://univd.edu.ua/science-issue/issue/3818> (дата звернення 19.04.2021).